

برنامه زیرنظام تامین و تخصیص منابع مالی نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی جمهوری اسلامی ایران

مصوب نهمصد و پنجاه و ششمین (۹۵۶) جلسه شورای عالی آموزش و پرورش تاریخ ۱۳۹۷/۵/۲۲

(بررسی شده در جلسات ۹۵۳ و ۹۵۶)

چشم انداز

منابع مالی نظام تربیت رسمی عمومی در افق چشم انداز ۱۴۰۴، از طریق منابع دولتی، نهادهای عمومی غیردولتی و جذب مشارکت‌های حداکثری مردمی در حد کفایت تأمین شده و به گونه‌ای تخصیص یافته‌است که نشانگرهای معرف کارایی، عدالت تربیتی (کمی و کیفی) و دسترسی به امکانات مناسب را به شرح زیر فراهم نموده‌است:

- دسترسی عادلانه به امکانات آموزشی، برای ۱۰۰ درصد افراد لازم التعلیم
- دسترسی به آموزش با کیفیت (استاندارد)، برای ۹۰ درصد دانش آموزان
- نسبت هزینه غیرپرسنلی، حداقل به میزان ۱۵ درصد از کل هزینه‌ها
- سهم بودجه نظام تربیت رسمی عمومی، حداقل به میزان 20 درصد از کل بودجه عمومی دولت
- سهم اعتبارات آموزش و پرورش عمومی، حداقل به میزان ۵ درصد از GDP
- سهم مشارکت مدارس غیردولتی، حداقل به میزان ۲۵ درصد از کل مدارس

اهداف

الف) تامین منابع:

- ۱- ارتقای نقش دولت به عنوان تامین کننده اصلی منابع مالی آموزش و پرورش
- ۲- تأمین منابع مالی کافی برای ارائه آموزش و پرورش با کیفیت
- ۳- گسترش مشارکت‌های داوطلبانه در قالب کمک‌های سازمان‌های خیریه و نهادهای عمومی (از جمله شهرداری‌ها)

۴- گسترش و حمایت از سازمان‌های مردم نهاد و موسسات غیردولتی در تصدی و انجام وظایف و برنامه‌های آموزش و پرورش به عنوان ایفاگر نقش مکمل دولت در تأمین منابع مالی آموزش و پرورش

ب) تخصیص منابع:

۱. تخصیص بهینه منابع مالی در مناطق و سطوح مختلف تحصیلی برای دستیابی به عدالت آموزشی و ارتقای کارایی درونی
۲. تخصیص بهینه منابع مالی در مدارس شهر و روستا و سطوح مختلف تحصیلی و مناطق جغرافیایی برای دستیابی به پوشش تحصیلی مطلوب
۳. هدایت مؤثر منابع مالی تامین شده توسط دولت با استفاده از ابزارهای مالی و بودجه‌ای و سازوکار تقاضا و نتیجه‌محور بودن آثار تربیتی (کیفی بودن تربیت نظام آموزشی)
۴. هماهنگی میان فرایندهای برنامه و بودجه‌ریزی
۵. بهبود مستمر سطوح دریافتی واقعی (قدرت خرید) و رفاهی معلمان مبتنی بر شایستگی‌ها و صلاحیت‌های معلمی
۶. توزیع منابع در مدارس بر اساس ستانده و نتیجه‌محوری
۷. توزیع اعتبارات دولتی در میان مدارس با رویکرد رقابتی و تقاضامحوری

ج) مصرف منابع:

۱. کارایی بیشینه در مصرف منابع مالی
۲. نظارت مؤثر بر فرایند مالی مدارس با مشارکت خانواده و ذینفعان
۳. ساماندهی داده‌ها و اطلاعات مالی و نگهداری حساب‌های مالی با استفاده از فناوری‌های نوین در سطح مدرسه (دولتی غیردولتی)، منطقه، استان و کشور
۴. شفافیت و پاسخگویی نسبت به عملکرد مالی در همه حوزه‌ها
۵. تصمیم‌گیری و اجرای برنامه‌های آموزشی و پرورشی مبتنی بر هزینه - فایده

سیاست‌های اجرایی

- ۱- پیش‌بینی و توزیع منابع براساس واحد عملیاتی (مدرسه) برای تامین بیشترین کارایی و کیفیت
- ۲- توانمندسازی مدیریت مدرسه برای مصرف و مدیریت بهینه منابع مالی با حداکثر کارایی و کمترین اتلاف
- ۳- گسترش موسسات غیردولتی با استفاده حداکثری از ظرفیت‌ها و حمایت موثر از آنان در امر تصدی فعالیت‌های آموزشی و پرورشی
- ۴- استفاده بهینه از منابع مالی و کاهش اتلاف هزینه‌های ناشی از عدم پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان
- ۵- توجه به استقرار نظام داده‌ها، اطلاعات مالی و عملکرد آموزشی دانش‌آموزان برحسب سطوح تحصیلی، انواع برنامه‌ها بین مناطق، استان‌ها و کشور
- ۶- تأکید بر طراحی و استقرار سامانه بودجه‌ریزی مبتنی بر عملکرد در سطح مدرسه و منطقه
- ۷- تأکید بر تقاضامحوری و برقراری رقابت سازنده در میان واحدهای آموزشی
- ۸- تحلیل هزینه - فایده در توزیع منابع بین سطوح تحصیلی، مناطق و انواع برنامه‌ها
- ۹- توزیع موثر منابع با استفاده از ابزارهای مالی و بودجه‌ای به تفکیک سطوح تحصیلی با اولویت دوره ابتدایی
- ۱۰- استفاده بهینه از فناوری‌های نوین در گسترش و توسعه آموزش‌های مجازی برای توانمندسازی معلمان و دانش‌آموزان
- ۱۱- افزایش کارایی منابع مالی با استفاده بهینه از منابع انسانی، اندازه مدرسه و جدول دروس
- ۱۲- تأکید بر نظارت موثر خانواده‌ها بر عملیات مالی مدارس
- ۱۳- حمایت مالی از خانواده‌های دانش‌آموزان ثبت‌نام شده در مدارس غیردولتی از طریق اعمال بخشودگی و تخفیف مالیاتی و پرداخت یارانه
- ۱۴- تأکید بر استقلال و تفویض اختیارات مالی به مدارس

اقدامات اساسی

به منظور تحقق اهداف و پیاده ساختن برنامه‌های زیرنظام تامین و تخصیص منابع مالی، وزارت آموزش و پرورش موظف است نسبت به انجام موارد زیر اقدام نماید:

۱. الگوی توزیع و تخصیص منابع مالی و انسانی و نقشه استقرار واحدهای آموزشی را به گونه‌ای طراحی و تدوین نماید که ضمن توزیع متعادل و متوازن منابع موجود، زمینه برای ارتقای وضعیت آموزشی و تربیتی تمام مدارس، با اولویت مناطق محروم و مرزی، از طریق بسیج امکانات و اخذ مشارکت‌های سایر دستگاه‌های ذی‌ربط، فراهم آید.

تبصره ۱- گزارش توزیع و به‌کارگیری منابع و نیز میزان بهبود در شاخص‌های کمی و کیفی مدارس و مناطق آموزشی را دو سالانه تهیه و حداکثر تا پایان خردادماه، به شورای عالی آموزش و پرورش ارائه نماید.

تبصره ۲- در راستای بودجه‌ریزی مبتنی بر عملکرد، سامانه مربوط، طراحی و به صورت آزمایشی حداکثر تا پایان سال دوم پس از تصویب برنامه زیرنظام، در سطح ۱۰۰۰ مدرسه استقرار یابد.

۲. لایحه رتبه‌بندی معلمان را با هدف بهینه‌سازی نظام پرداخت‌ها از طریق ایجاد رویکرد خودتنظیمی در معلمان و پیش‌بینی امتیازات گروه‌های حرفه‌ای براساس شایستگی‌های حرفه معلمی و سطح تلاش برای دستیابی به استانداردهای مربوط را تدوین کند و به تصویب مراجع ذیربط برساند.

۳. با همکاری سازمان اداری و استخدامی کشور و سازمان برنامه و بودجه کشور در انجام موارد زیر برای ارتقای منزلت و افزایش انگیزه معلمان اقدام نماید:

الف) آسیب‌شناسی و طراحی نظام پرداخت و جبران خدمت معلمان براساس شایستگی‌های حرفه‌ای و ارائه سازوکارهای اصلاحی منجر به افزایش انگیزه و بهبود پرداخت‌ها

ب) بازنگری در ساعات موظف معلمان به منظور بیشترین استفاده از ظرفیت‌های آنان درتامین نیازهای آموزشی سالانه و پیش‌بینی مابه‌ازای مالی جهت ارتقای انگیزه شغلی

ج) اختصاص اعتبار کمک‌های رفاهی در اعتبارات سالانه وزارت آموزش و پرورش به نحوی که اعتبارات پیش‌بینی شده در قوانین بودجه سنواتی حداقل معادل (۵) درصد اعتبارات حقوق مزایای مستمر وزارت آموزش و پرورش باشد.

۴. برای کنترل الگوی مصرف منابع در اختیار و بهینه‌سازی مدیریت منابع با استفاده از موارد زیر اقدام نماید:

الف) طراحی و به‌کارگیری سامانه مدیریت هزینه تا سطح منطقه و مدرسه

ب) استفاده از روش‌های موثر مدیریت منابع با تاکید بر روش مدیریت کارآیی محور

ج) شناسایی مستمر و دقیق مراکز فعالیت، مراکز هزینه و انباشت هزینه به صورت سالانه و به تفکیک منطقه آموزشی و مدرسه

د) تحلیل هزینه و شناسایی هزینه‌های سربار به صورت سالانه و ارائه سازوکارهای اصلاحی به نحوی که سالانه حداقل ۵ درصد از سهم هزینه‌های سربار در ارائه خدمات آموزشی کاسته شود.

ه) طراحی و استقرار نظام مالی با رویکرد مدرسه‌محوری

و) به‌منظور برقراری رقابت سازنده بین واحدهای آموزشی، رویکرد تقاضا‌محوری را در مدارس مراکز استان‌های برخوردار (به‌صورت آزمایشی حداکثر تا پایان سال دوم پس از تصویب برنامه زیرنظام) در سطح ۳۰۰ مدرسه به اجرا درآورد.

ز) با همکاری سازمان برنامه و بودجه نسبت به افزایش سهم اعتبارات آموزش و پرورش از بودجه با استفاده از سازوکارهای مختلف (از جمله تعیین سهم از اعتبارات موضوع مالیات بر ارزش افزوده) به‌گونه‌ای اقدام نماید که سهم اعتبارات وزارت آموزش و پرورش علاوه بر برخورداری از ضریب رشد ناشی از افزایش دانش‌آموزان و تعدیل نرخ تورم، سالانه به میزان حداقل یک درصد نسبت به سال پایه (۱۳۹۷) تا پایان برنامه هفتم افزایش یابد.

۵. سرانه استانداردهای توسعه کمی و ارتقای کیفی دوره‌های تحصیلی را با اولویت دوره ابتدایی جهت توزیع اعتبارات تخصیص‌یافته و پیش‌بینی اعتبار مورد نیاز در موافقت‌نامه‌های بودجه هزینه‌ای سنواتی تعیین نماید.

۶. با چابک‌سازی ساختار اداری، ساماندهی نیروی انسانی مدرسه محور و اصلاح فرآیندهای اجرایی، سالانه حداقل ۱/۵ درصد به سهم اعتبارات غیرپرسنلی اضافه نماید.

۷. نظام داده‌ها و اطلاعات مالی را به تفکیک استان‌ها، مناطق، سطوح تحصیلی و برنامه‌های آموزشی و پرورشی تا پایان سال دوم پس از تصویب برنامه زیرنظام، طراحی و استقرار بخشید و دسترسی به اطلاعات مالی آموزش و پرورش را برای مدیران، تصمیم‌سازان، کارشناسان و محققان فراهم نماید.

۸. از طریق موارد زیر نسبت به تنوع بخشی در تامین منابع مالی اقدام نماید:

الف) طراحی و به‌کارگیری الگوی بهینه و کاربردی مشارکت بخش دولتی و غیردولتی (PPP) براساس قوانین و مقررات موجود و حفظ حاکمیت نظام تعلیم و تربیت

ب) فرهنگ‌سازی جهت توسعه مشارکت‌های مردمی، سازمان‌های مردم‌نهاد، خیرین و نیکوکاران برای نهادینه‌شدن فرهنگ وقف آموزشی و ایفای نقش مسئولیت اجتماعی

ج) تدوین برنامه همکاری مشترک با سازمان‌های خیریه و متولی حمایت‌های اجتماعی به منظور هدفمندکردن اعتبارات ذی‌ربط در راستای نیازهای آموزش و پرورش

۹. مدل بهینه سنجش و ارتقای بهره‌وری در به‌کارگیری منابع (با رویکرد افزایش کارایی داخلی) را حداکثر تا پایان سال ۱۳۹۸ با همکاری سازمان ملی بهره‌وری کشور طراحی و به صورت تدریجی آن را تا سطح مناطق آموزشی و مدارس مستقر نماید.

۱۰. الگوی بهینه مشارکت بخش دولتی و غیردولتی را با استفاده حداکثری از قانون تشکیل شوراهای آموزش و پرورش و قانون تاسیس مراکز غیردولتی در آموزش و پرورش، به‌گونه‌ای که سهم دانش‌آموزان مدارس غیردولتی (نسبت به سال پایه ۱۳۹۷) سالانه به میزان حداقل ۱ درصد افزایش یابد، طراحی کند و به‌کارگیرد.

تبصره- عملکرد مدارس غیردولتی را از منظر آموزشی، تربیتی، فرهنگی و مالی مورد بررسی و ارزیابی قرارداد و گزارش آن را در اختیار ذینفعان قرار دهد.

۱۱. چگونگی کمک‌های مستقیم و غیرمستقیم خانواده‌ها به مدارس را به صورت مستمر پایش نموده و نحوه هزینه‌کرد منابع مالی مربوط را بر اساس اطلاعات حساب یکپارچه مدارس و سامانه حسابداری مدارس، در قالب گزارش سالیانه به اطلاع خانواده‌ها و مراجع ذیربط برساند.

۱۲. هرگونه تغییر در ساختار اداری، اجرایی، برنامه‌های درسی، آموزشی و پرورشی را با تحلیل بار مالی و هزینه‌های مرتبط پیش‌بینی نماید.

۱۳. به منظور شفاف‌سازی و سلامت اداری و پیشگیری از فساد مالی و افزونه جویی، گزارش کلیه دریافت‌ها و پرداخت‌های دولتی، کمک‌های مردمی و نحوه هزینه‌کرد آن را به صورت شفاف با ارائه بیلان سالانه مالی واحدهای آموزشی و اجرایی در اختیار اولیا و ذینفعان قرار دهد.

۱۴. برای اجرای سیاست‌های واگذاری تصدی‌گری دولتی و تقویت بخش غیردولتی، تولید، چاپ و توزیع کتب درسی و کمک درسی را (حداکثر تا پایان سال دوم پس از تصویب برنامه زیرنظام) به بخش غیردولتی واگذار کند و نظارت و کنترل بر چاپ آن را به‌عهده گیرد.

۱۵. برای طرح‌ها و برنامه‌های آموزشی، تربیتی و عمرانی خود گزارش توجیهی، فرهنگی، تربیتی و اقتصادی تهیه نماید.

برنامه‌ها

از مجموع ۱۳۱ راهکار سند تحول بنیادین آموزش و پرورش، تعداد ۱۱ راهکار به صورت مستقیم و سایر راهکارها به صورت غیرمستقیم با زیرنظام تأمین و تخصیص منابع مالی مرتبط است.

راهکارهایی که به صورت مستقیم با این زیرنظام مرتبط می‌باشند، عبارتند از: راهکارهای (۴-۵)، (۱-۱۲)، (۲-۱۲)، (۳-۱۲)، (۱-۲۰)، (۲-۲۰)، (۳-۲۰)، (۴-۲۰)، (۵-۲۰)، (۶-۲۰)، (۷-۲۰). برای تحقق این راهکارها ۴۵

برنامه پیش‌بینی شده‌است که در طول برنامه ششم و هفتم توسعه کشور باید عملیاتی شوند.

برنامه‌های زیرنظام تأمین و تخصیص منابع مالی

هدف عملیاتی	۵- تأمین و بسط عدالت در برخورداری از فرصت‌های تعلیم و تربیت با کیفیت مناسب
راهکار شماره ۵-۴	اولویت بخشی به تأمین و تخصیص منابع، تربیت نیروی انسانی کارآمد، تدوین برنامه برای رشد، توانمندسازی و مهارت‌آموزی، ادامه تحصیل و حمایت مادی و معنوی دانش‌آموزان مناطق محروم و مرزی
ردیف	عناوین برنامه‌ها
۱	بازنگری و اصلاح نظام جبران خدمات در مناطق محروم و مرزی
۲	توزیع متعادل امکانات آموزشی، هزینه سرانه تحصیلی و استفاده از روش‌های آموزشی از راه دور و الکترونیکی و ایاب و ذهاب در مناطق محروم، عشایری، مرزی و مدارس شبانه‌روزی و روستا مرکزی و مدارس استثنایی و پرداخت یارانه و کمک مالی به خانواده‌های کم بضاعت با اولویت استفاده از ظرفیت‌های سازمان‌های مردم‌نهاد و خیریه
۳	بازنگری و اصلاح سازوکارهای تأمین منابع مالی سنجش سلامت جسمانی و آمادگی تحصیلی نوآموزان بدو ورود به دبستان در مناطق محروم و مرزی
۴	طراحی سازوکارهای مناسب برای جبران هزینه فرصت از دست رفته دانش‌آموزان خانوارهای محروم با پرداخت یارانه آموزشی
۵	اختصاص منابع مالی مناسب برای مدارس شبانه‌روزی مجری طرح خوداتکایی دانش‌آموزان و طرح آموزش حرفه‌ای مهارتی کوتاه‌مدت (ایران مهارت)

شورای عالی آموزش و پرورش

هدف عملیاتی	۱۲- برقراری الگوی جبران خدمات و تأمین رفاه نیروی انسانی درخور منزلت فرهنگیان با توجه به لزوم تمام وقت شدن آنان
راهکار شماره	بهبودسازی نظام پرداخت‌ها، مبتنی بر شایستگی‌ها و بر اساس رویکرد رقابتی
ردیف	۱۲-۱
ردیف	عناوین برنامه‌ها
۱	طراحی و استقرار نظام پرداخت خدمات معلمان مبتنی بر نظام رتبه‌بندی بر پایه سنجش صلاحیت‌های عمومی، تخصصی، حرفه‌ای و شایستگی‌ها و نتایج ارزیابی عملکرد و شرایط اقلیمی (مناطق دورافتاده، کمتر برخوردار و ...)

هدف عملیاتی	۱۲- برقراری الگوی جبران خدمات و تأمین رفاه نیروی انسانی درخور منزلت فرهنگیان با توجه به لزوم تمام وقت شدن آنان
راهکار شماره	فراهم آوردن تسهیلات و امتیازات مناسب برای جذب و نگهداشت نیروهای کارآمد در دوره ابتدایی و تقویت نگاه تخصصی و زیربنایی به این دوره تحصیلی
ردیف	۱۲-۲
ردیف	عناوین برنامه‌ها
۱	تدوین و تصویب شرایط ویژه به‌کارگیری و نگهداشت معلمان دوره ابتدایی از لحاظ امتیازها و تسهیلات ویژه شاغلان این دوره

هدف عملیاتی	۱۲- برقراری الگوی جبران خدمات و تأمین رفاه نیروی انسانی درخور منزلت فرهنگیان با توجه به لزوم تمام وقت شدن آنان
راهکار شماره	ایجاد سازوکارهای قانونی برای افزایش انگیزه معلمان و مربیان با ساماندهی مناسب خدمات وامکان رفاهی و رفع مشکلات مادی و معیشتی آنان
ردیف	عناوین برنامه‌ها
۱	طراحی سازوکارهای لازم برای افزایش قدرت خرید (دریافتی به قیمت ثابت) معلمان
۲	تدوین و اجرای نظام رفاهی و تسهیلات حمایتی برای معلمان
۳	بازنگری اساسنامه صندوق ذخیره فرهنگیان و تصویب آن در مراجع قانونی با تأکید بر مشارکت فرهنگیان در مدیریت صندوق و بهره‌مندی مستمر از امکانات و منابع مربوط در دوران خدمت و پس از آن

شورای عالی آموزش و پرورش

هدف عملیاتی	۲۰- تأمین، تخصیص و تنوع بخشی به منابع مالی، مدیریت مصارف متناسب با نیازهای کمی و کیفی نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی
راهکار شماره	مدیریت بهینه منابع و مصارف و شفاف سازی عملکرد مالی نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی
ردیف	عناوین برنامه ها
۱	پایش مستمر عملکرد مدارس دولتی و غیردولتی از جنبه های آموزشی و مالی و رتبه بندی آنها
۲	پایش مستمر میزان اتلاف منابع مالی ناشی از شکست تحصیلی در هریک از دوره های تحصیلی
۳	تحلیل و پایش خسارت های مالی ناشی از عدم تطابق زمان آموزشی مصوب با اجرا آن
۴	پایه سازی سازوکار اختصاص منابع دولتی براساس ستانده و نتیجه محوری (بودجه ریزی مبتنی بر عملکرد)
۵	طراحی سازوکارهای رقابتی کردن مدارس با استفاده از روش های تأمین مالی طرف تقاضا
۶	تحلیل بار مالی و هزینه های مترتب بر تغییر برنامه های درسی و آموزشی و توسعه فضا، تجهیزات و فناوری و تهیه پیوست مالی
۷	ایجاد سامانه های تولید، طبقه بندی و ذخیره سازی داده های مورد نیاز سیاست گذاری و برنامه ریزی مالی در سطح کشور، منطقه و مدرسه
۸	استقرار نظام مالی و معاملاتی و حسابرسی داخلی برای واحدهای آموزشی و شفاف سازی عملکرد مالی مدارس
۹	طراحی سازوکارهای لازم برای مبارزه با فساد مالی و افزونه جویی

هدف عملیاتی	۲۰- تأمین، تخصیص و تنوع بخشی به منابع مالی، مدیریت مصارف متناسب با نیازهای کمی و کیفی نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی
راهکار شماره	شفاف‌سازی و برنامه‌ریزی برای افزایش سهم اعتبارات آموزش و پرورش از تولید ناخالص داخلی به میزان مناسب
ردیف	عناوین برنامه‌ها
۱	پایش منظم تغییر در میزان و سهم اعتبارات آموزش و پرورش از بودجه عمومی دولت و تولید ناخالص داخلی
۲	بهره‌مندی از منابع صندوق توسعه ملی به ویژه برای توسعه فناوری، تجهیزات، تدارک فضای آموزشی مناسب، مقاوم و ایمن، تدارک وسایل گرمایشی و سرمایشی برای مدارس
۳	طراحی سازوکارهای لازم برای بازمهندسی چگونگی تخصیص منابع دولت میان بخش‌های مختلف اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و آموزشی، بین وزارت آموزش و پرورش و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و آموزش مهارتی
۴	برآورد منابع مالی مورد نیاز برای پیاده‌سازی برنامه‌های اجرایی زیرنظام‌های سند تحول بنیادین آموزش و پرورش
۵	جذب منابع (اعم از مالی و غیر مالی) از موسسات بین‌المللی برای اجرای برنامه‌های آموزشی و تربیتی (به‌ویژه برای سوادآموزی اتباع خارجی، تحصیل مهاجران، معلولین و پناهندگان)، ورزشی، سلامت و بهداشت، پژوهش، مشاوره، توانمندسازی کارشناسان و مدیران
۶	طراحی سازوکارهای لازم برای تأمین منابع مالی آموزش و پرورش از محل درآمدهای مالیاتی به‌ویژه مالیات بر ارزش افزوده

توسعه عالی آموزشی و پرورش

هدف عملیاتی	۲۰- تأمین، تخصیص و تنوع بخشی به منابع مالی، مدیریت مصارف متناسب با نیازهای کمی و کیفی نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی
راهکار شماره	اولویت بخشی به آموزش ابتدائی در تأمین و تخصیص منابع ۲۰-۳
ردیف	عناوین برنامه ها
۱	اختصاص نسبی امکانات و منابع بیشتر به آموزش ابتدایی (اعتبارات غیرپرسنلی، پژوهشی، تملک دارایی های سرمایه ای، نیروی انسانی، فناوری و...)
۲	توسعه حمایت مالی در زمینه خدمات آموزشی و توان بخشی دانش آموزان با نیازهای ویژه
۳	حمایت مالی از دانش آموزان مناطق محروم برای ارتقای پوشش تحصیلی دوره ابتدایی، نوآموزان دوره پیش دبستان و جذب افراد بازمانده از تحصیل

هدف عملیاتی	۲۰- تأمین، تخصیص و تنوع بخشی به منابع مالی، مدیریت مصارف متناسب با نیازهای کمی و کیفی نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی
راهکار شماره	افزایش سهم هزینه های غیر پرسنلی در بودجه جاری آموزش و پرورش به میزان مناسب به منظور ارتقای آموزش و تربیت ۲۰-۴
ردیف	عناوین برنامه ها
۱	اصلاح ساختار نیروی انسانی وزارت آموزش و پرورش در راستای مدیریت بهینه منابع و ارتقای کیفیت فعالیت ها
۲	بهینه سازی اندازه مدارس و تجمیع واحدهای آموزشی براساس صرفه های اقتصادی ناشی از مقیاس برحسب دوره های تحصیلی و نوع آموزش و بر اساس ویژگی های جسمی، روحی و روانی دانش آموزان

هدف عملیاتی	۲۰- تأمین، تخصیص و تنوع بخشی به منابع مالی، مدیریت مصارف متناسب با نیازهای کمی و کیفی نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی
راهکار شماره	طراحی سازوکارهای تنوع بخشی به منابع مالی دولتی و غیردولتی از قبیل موقوفات و امور خیریه
ردیف	عناوین برنامه‌ها
۱	طراحی ساز و کارهای مناسب برای جبران مالی بخشی از مخارج تحصیل دانش آموزان مدارس غیردولتی با بخشودگی و یا تخفیف مالیاتی
۲	پایش مستمر از چگونگی جلب کمک‌های مستقیم و غیرمستقیم از مردم و نحوه هزینه‌کرد آن و شفاف‌سازی اطلاعات مالی مدرسه برای والدین
۳	جذب و هدایت منابع مالی خیرخواهانه افراد، موسسات، سازمان‌ها برای تأمین هزینه‌های آموزشی و تربیتی دانش آموزان، ساخت و تجهیز مدارس و فعالیت‌های تربیتی و کمک آموزشی
۴	طراحی سازوکارها و روش‌های جدید برای کسب درآمد آموزشی و فرهنگی از امکانات وزارت آموزش و پرورش برای تأمین بخشی از مخارج مدارس
۵	توسعه و ترویج فرهنگ وقف در آموزش و پرورش
۶	جلب مشارکت نهادهای عمومی برای تأمین منابع مالی آموزش و پرورش

شورای عالی آموزشی و پرورشی

هدف عملیاتی	۲۰- تأمین، تخصیص و تنوع بخشی به منابع مالی، مدیریت مصارف متناسب با نیازهای کمی و کیفی نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی
راهکار شماره	بهبودسازی بهره برداری از منابع مادی و فیزیکی و تبدیل به احسن کردن آن‌ها و طراحی استانداردهای مصرف و تعبیه سازوکارهای پیشگیری از اسراف و تبذیر ۶-۲۰
ردیف	عناوین برنامه‌ها
۱	طراحی سازوکارهای بهینه‌سازی منابع مالی با برون‌سپاری، خرید خدمات آموزشی و توسعه آموزش از راه دور، نیمه حضوری، مجازی و خودآموزی برای آموزش معلمان و دانش‌آموزان
۲	طراحی سازوکارهای لازم برای کاهش هزینه‌ها با تولید کتاب‌های درسی با عمر مفید بیشتر و تولید محتوای کتب درسی به صورت الکترونیکی
۳	واگذاری تولید، چاپ و توزیع مواد و منابع آموزشی به بخش غیردولتی برای استفاده بهینه از منابع
۴	تبدیل به احسن کردن و فروش املاک مازاد و هزینه‌کرد آن در توسعه و تأمین فضا و تجهیزات آموزشی، تربیتی و ورزشی

شورای عالی آموزش و پرورش

هدف عملیاتی	۲۰- تأمین، تخصیص و تنوع بخشی به منابع مالی، مدیریت مصارف متناسب با نیازهای کمی و کیفی نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی
راهکار شماره	تقویت مشارکت عمومی در آموزش و پرورش با حفظ کارکردهای سیاست گذاری و نظارتی نظام از طریق تسهیل تأسیس مدارس غیردولتی و حمایت از فعالیتهای آموزشی آنان
ردیف	عناوین برنامه‌ها
۱	توسعه خرید خدمات آموزشی دولتی از مدارس و مراکز آموزشی غیردولتی
۲	حمایت مالی از مدارس غیردولتی در ارائه خدمات با کیفیت و متنوع آموزشی و پرورشی بر پایه نتایج نظام رتبه‌بندی مدارس مربوط
۳	گسترش مشارکت بنگاه‌های تولیدی و خدماتی بخش خصوصی در توسعه آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش
۴	گسترش فرصت انتخاب آموزش برای خانواده‌ها با حفظ کارکرد سیاست‌گذاری و نظارت آموزش و پرورش
۵	حمایت مالی از خانواده‌های دانش‌آموزان متقاضی تحصیل در مدارس غیردولتی

شورای عالی آموزش و پرورش

استلزامات

۱. وزارت آموزش و پرورش موظف است کلیه برنامه‌های سالانه معاونت‌ها، سازمان‌ها، ادارات کل و مراکز خود را براساس مفاد این زیرنظام تنظیم و اجرا نماید.
۲. وزارت آموزش و پرورش موظف است برای تحقق اهداف و برنامه‌های زیرنظام تأمین و تخصیص منابع مالی، استلزامات حقوقی، قانونی و پشتیبانی آن را با مشارکت سایر دستگاه‌ها و مراجع ذیربط حداکثر تا پایان سال دوم برنامه ششم توسعه، فراهم آورد.
۳. وزارت آموزش و پرورش موظف است گزارش عملکرد دو سالانه این زیرنظام را به شورای عالی آموزش و پرورش ارائه نماید.
۴. نظارت اجرایی و عملیاتی این برنامه، برعهده وزارت آموزش و پرورش و واحدهای ذیربط آن و نظارت و ارزشیابی راهبردی برعهده شورای عالی آموزش و پرورش است.
۵. با توجه به مفاد فصل هشتم سند تحول بنیادین آموزش و پرورش، هرگونه تغییر در برنامه این زیرنظام پس از بررسی در کمیسیون ذیربط، به تصویب شورای عالی آموزش و پرورش خواهد رسید.

موضوع: برنامه زیرنظام تأمین و تخصیص منابع مالی نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی جمهوری اسلامی ایران در نهمصد و پنجاه و ششمین (۹۵۶) جلسه شورای عالی آموزش و پرورش تاریخ ۱۳۹۷/۵/۲۲ به تصویب رسید.

سید محمد بطحایی

رئیس جلسه

مهدی نوید

دبیرشورا

برنامه زیرنظام تأمین و تخصیص منابع مالی نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی جمهوری اسلامی ایران مورد تأیید است، به اجرا گذاشته شود.

حسن روحانی

رئیس جمهور و رئیس شورای عالی آموزش و پرورش